

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Woudenberg discrimineerde een woonwagenebewoner door onvoldoende zorgvuldig onderzoek te verrichten naar de behoefte aan standplaatsen en door hem de behoefte aan een standplaats te ontzeggen.

Oordeelnummer: 2023-63

Datum: 08-06-2023

Taal: Nederlands

Trefwoord: Direct onderscheid, Sleutelzaak, Bewijsvermoeden niet toegepast

Discriminatiegrond: Ras

Terrein: Goederen en diensten - Overige, Sociale bescherming - Overige

Situatie

Een man staat ingeschreven bij Woningnet regio Utrecht voor een woonwagenstandplaats. Woningnet is een bemiddelaar van woningen en standplaatsen voor de bij hem aangesloten corporaties in de regio.

De gemeente Woudenberg heeft sinds 2001 geen standplaatsen voor woonwagens meer. De gemeente voert iedere twee jaar een woonbehoefteonderzoek uit. Het laatste onderzoek heeft plaatsgevonden in 2022 en is uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau. De man heeft in 2021 verschillende keren telefonisch aan de gemeente verteld dat hij belangstelling heeft voor een woonwagenstandplaats. Het onderzoeksbureau heeft de man in 2022 telefonisch gesproken naar aanleiding van zijn belangstelling voor een standplaats. Het onderzoeksbureau heeft gerapporteerd dat er bij de gemeente en/of de woningcorporatie geen signalen zijn binnengekomen van een behoefte

aan standplaatsen in Woudenberg. Volgens het onderzoeksbureau is er door de jaren heen een enkel verzoek om informatie bekend, maar dat is niet direct te herleiden tot een lokale behoefte.

De man voert bij het College aan dat het College van B&W hem heeft gediscrimineerd op grond van ras door hem geen reëel zicht op een standplaats te bieden. Hij heeft twee jaar moeten wachten op het woonbehoefteonderzoek, dat vervolgens niet voldeed aan de adviezen in het Beleidskader van BZK en in de wegwijzer van VNG. Ook voert de man aan dat het College van B&W hem niet de behoefte aan een standplaats mag ontzeggen omdat hij geen binding heeft met Woudenberg. Dit mag ook niet vanwege de reden dat hij aan het onderzoeksbureau heeft verteld dat hij vanwege medische redenen alleen wil wonen en dus niet in familieverband, desnoods in een huisje in het bos.

Het College van B&W is het niet met de man eens. Uit woonbehoefteonderzoeken is steeds gebleken dat in de gemeente geen behoefte bestaat aan standplaatsen. Dit is ook naar voren gekomen uit het woonbehoefteonderzoek van 2022. Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de wettelijke regels, het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer van VNG. Er is dan ook sprake van een zorgvuldig tot stand gekomen onderzoek. Ook maakt het College van B&W geen onderscheid op grond van ras door de conclusie dat de man geen behoefte heeft aan een standplaats in zijn gemeente. De man heeft immers geen binding met Woudenberg en wil niet in familieverband wonen.

Beoordeling

Verboden onderzoek door de manier waarop de behoefte aan standplaatsen is onderzocht?

Het College van B&W mag geen onderscheid op grond van ras maken bij sociale bescherming. Het handelen van het College van B&W is gericht op het verschaffen van huisvesting en valt daarmee onder sociale bescherming.

Het College is van oordeel dat het onderzoeksbureau en daarmee het College van B&W geen deugdelijk onderzoek hebben verricht naar de behoefte aan standplaatsen in Woudenberg. Dit onderzoek kan daarom geen onderbouwing zijn van het standpunt van het College van B&W dat er in zijn gemeente geen behoefte aan standplaatsen bestaat. Hierbij is van belang dat het

onderzoeksbureau zijn conclusie niet heeft gebaseerd op een wachtlijst. Er was geen wachtlijst of een andere duidelijke vorm van registratie van de behoefte aan standplaatsen. Het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer VNG adviseren om bij het ontbreken van een wachtlijst, het onderzoek te baseren op zowel bestaande gegevens, als op het afnemen van een enquête, gericht aan woningzoekenden. Hieraan heeft het onderzoeksbureau echter niet voldaan.

Het College concludeert dat het College van B&W de man heeft gediscrimineerd op grond van ras door onvoldoende zorgvuldig onderzoek te doen naar de behoefte aan standplaatsen. Hierdoor heeft de man geen reëel zicht op een standplaats in Woudenberg.

Verboden onderscheid door de man de behoefte aan een standplaats te ontfeggen?

Het College stelt vast dat het College van B&W niet duidelijk heeft gemaakt welke criteria hij hanteert om de behoefte aan een standplaats vast te stellen en om uiteindelijk een verzoek om een standplaats toe of af te wijzen. Hierdoor voldoet het College van B&W niet aan het advies uit het Beleidskader van BZK dat de gehanteerde criteria duidelijk moeten zijn en dat de werkwijze doorzichtig moet zijn.

Ook stelt het College vast dat het College van B&W vindt dat de man geen behoefte heeft aan een standplaats in zijn gemeente omdat de man geen binding heeft met Woudenberg en niet in familieverband wil wonen.

Het College is van oordeel dat het stellen van bindingseisen niet geschikt is om een standplaatsenbeleid te voeren dat in overeenstemming is met het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer van VNG. Ook is het College van oordeel dat uit het feit dat de man aan het onderzoeksbureau heeft verteld dat hij desnoods in een huisje in het bos wil wonen, niet de conclusie kan worden getrokken dat hij geen behoefte heeft aan een standplaats. Hij heeft immers in eerste instantie om een standplaats gevraagd. Deze conclusie kan evenmin worden getrokken uit het feit dat de man niet in familieverband wil wonen en het liefst een plek voor hem alleen heeft. Hierbij is van belang dat hoewel het leven in familieverband een kenmerk is van de identiteit van woonwagenbewoners, het geen voorwaarde is om te worden aangemerkt als woonwagenbewoner die behoefte heeft aan een standplaats.

Het College concludeert dat het College van B&W de man heeft gediscrimineerd op grond van ras door hem de behoefte aan een standplaats te ontzeggen. Hierdoor heeft de man geen reëel zicht op een standplaats in Woudenberg.

Oordeel

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Woudenberg heeft jegens de man verboden onderscheid op grond van ras gemaakt.

Oordeel 2023-63

Datum: 8 juni 2023

Dossiernummer: 2022-0583

Oordeel in de zaak van

[...]

wonende te [...], verzoeker

tegen

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Woudenberg

gevestigd te Woudenberg, verweerder

1 Verzoek

Verzoeker vraagt het College om te beoordelen of verweerder verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door hem geen reëel zicht op een standplaats te bieden door:

- onvoldoende zorgvuldig onderzoek te verrichten naar de behoefte aan standplaatsen in de gemeente Woudenberg;

- hem de behoefte aan een standplaats te ontzeggen omdat hij geen binding heeft met de gemeente en niet in familieverband wil wonen.

2 Verloop van de procedure

2.1 Het College heeft kennisgenomen van de volgende stukken:

- verzoekschrift van 10 november 2022, ontvangen op dezelfde datum;
- e-mails van verzoeker van 12 en 25 januari 2023;
- verweerschrift van 9 maart 2023.

2.2 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 13 april 2023. Partijen zijn verschenen. Verzoeker werd vergezeld door [. . .], zijn echtgenote. Verweerder werd vertegenwoordigd door [. . .], zelfstandig jurist Bouwen en ruimtelijke ordening.

2.3 Het College heeft tijdens de zitting aan verweerder gevraagd om nadere informatie te verstrekken. Verweerder heeft in een e-mail van 10 mei 2023 aanvullende informatie toegestuurd. Het College heeft verzoeker op dezelfde dag in de gelegenheid gesteld om te reageren op deze aanvullende informatie. Verzoeker heeft hieraan geen gevolg gegeven. Het College heeft het onderzoek in deze zaak op 19 mei 2023 gesloten.

3 Feiten

3.1 Verzoeker staat sinds 9 juni 2015 ingeschreven bij Woningnet regio Utrecht voor een woonwagenstandplaats. Woningnet is een bemiddelaar van woningen en standplaatsen voor de bij hem aangesloten corporaties in de regio. De woningcorporatie Omnia is aanbieder van sociale huurwoningen in de gemeente van verweerder en is aangesloten bij Woningnet regio Utrecht.

3.2 De gemeente Woudenberg heeft sinds 2001 geen standplaatsen voor woonwagens meer. De gemeente voert iedere twee jaar een woonbehoefteonderzoek uit, waarin ook de behoefte naar standplaatsen voor woonwagenbewoners wordt geïnventariseerd. Het laatste onderzoek heeft in 2022 plaatsgevonden en is uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau.

Verzoeker heeft vanaf juni 2021 verschillende keren telefonisch contact opgenomen met verweerders gemeente met de mededeling dat hij belangstelling heeft voor een woonwagenstandplaats. Het onderzoeksbureau heeft verzoeker op 2 mei 2022 telefonisch gesproken naar aanleiding van zijn eerder bij de gemeente kenbaar gemaakte belangstelling voor een standplaats.

3.3 Het onderzoeksbureau heeft op 7 september 2022 het Woonbehoefteonderzoek Woudenberg uitgebracht. Hierin heeft het onderzoeksbureau gerapporteerd dat Woudenberg geen woonwagenlocaties heeft, waardoor er op dat gebied geen rekening hoeft te worden gehouden met de regelgeving rondom het behouden van standplaatsen. Ook heeft het onderzoeksbureau gerapporteerd dat de behoefte aan standplaatsen zou kunnen blijken uit inschrijvingen of mails en telefoontjes naar de gemeente of de woningcorporatie Omnia. Uit navraag is het onderzoeksbureau niet gebleken dat er bij de gemeente en/of de woningcorporatie signalen zijn binnengekomen van een behoefte aan standplaatsen in Woudenberg. Door de jaren heen is er een enkel verzoek om informatie bekend, maar dat is volgens het onderzoeksbureau niet direct te herleiden tot een lokale behoefte.

3.4 Verweerder heeft op 18 oktober 2022 kennisgenomen van het Woonbehoefteonderzoek Woudenberg 2022 en de conclusies van dat rapport overgenomen.

3.5 Verzoeker heeft zich in het najaar van 2022 tot de antidiscriminatievoorziening Vizier (hierna: de adv) gewend omdat hij zich gediscrimineerd voelt op grond van zijn ras door de conclusie in het Woonbehoefteonderzoek 2022 dat er in de gemeente van verweerder geen specifieke behoefte is aan standplaatsen voor woonwagens.

3.6 In een e-mail van 20 december 2022 heeft een klachtbehandelaar van de adv aan de toenmalig beleidsadviseur Wonen van verweerder gevraagd waarom er in het woonbehoefteonderzoek wordt aangegeven dat er geen behoefte is aan woonwagenstandplaatsen, terwijl verzoeker zijn behoefte aan een woonwagenstandplaats kenbaar heeft gemaakt.

3.7 In een e-mail van 22 december 2022 heeft de toenmalig beleidsadviseur Wonen van verweerder aan de klachtbehandelaar van de adv bericht dat er bij de gemeente een verzoek om informatie naar een woonwagenstandplaats bekend

is. Ook heeft zij bericht dat dit verzoek niet te herleiden is naar een lokale behoefte aan standplaatsen, voortkomend uit een binding met Woudenberg.

4 Verboden onderscheid op grond van ras door de wijze van onderzoek naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen in de gemeente?

Standpunt verzoeker

4.1 Verzoeker stelt dat verweerder jegens hem verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door niet naar behoren onderzoek te verrichten naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen in zijn gemeente. Hierdoor heeft hij geen reëel zicht op een standplaats in Woudenberg. Hij heeft twee jaar moeten wachten op het woonbehoefteonderzoek van verweerder, dat vervolgens van zeer beperkte omvang was. Het onderzoeksbureau heeft alleen een lokaal onderzoek verricht bij een woningcorporatie in de gemeente en geen uitgebreid onderzoek zoals de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) dat vraagt.

Standpunt verweerder

4.2 Verweerder betwist dat hij jegens verzoeker verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt bij het uitvoeren van het woonbehoefteonderzoek. Verweerder heeft sinds 2001 geen standplaatsen voor woonwagens meer in zijn gemeente omdat uit woonbehoefteonderzoeken herhaaldelijk is gebleken dat hier geen behoefte aan bestaat. Dit is ook naar voren gekomen uit het woonbehoefteonderzoek van 2022. Dit onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de wettelijke regels, het Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van juli 2018 (hierna: het Beleidskader van BZK) en de Wegwijzer gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid van de VNG van april 2021 (hierna: de Wegwijzer VNG). Daarmee is er sprake van een zorgvuldig tot stand gekomen onderzoek.

Beoordeling

4.3 Artikel 7a, eerste lid, van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) verbiedt onderscheid op grond van ras bij sociale bescherming. Het begrip sociale bescherming als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, AWGB moet ruim worden opgevat en heeft mede betrekking op huisvesting. Het handelen van verweerder

is gericht op het voorzien in huisvesting en valt daarmee onder de reikwijdte van deze bepaling.

4.4 Het College heeft eerder geoordeeld dat woonwagengewoners, die zich van generatie op generatie als zodanig manifesteren en die zich beschouwen als een bevolkingsgroep met een van andere bevolkingsgroepen te onderscheiden cultuur, onder het begrip ras vallen, zoals bedoeld in de AWGB. Volgens vaste jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) is het woonwagengewonen een wezenlijk onderdeel van de cultuur van woonwagengewoners (EHRM 18 januari 2001, appl. no. 27238/95 ECLI:CE:ECHR:2001:0118JUD002723895 (*Chapman/Verenigd Koninkrijk*)), (r.o. 73). Verzoeker is afkomstig uit een familie die zich van generatie op generatie als woonwagengewoner manifesteert. Hij kan daarom een beroep doen op de bescherming van de AWGB.

4.5 Het College overweegt dat uit artikel 7a AWGB voortvloeit dat moet worden voorzien in een zo gelijkwaardig mogelijk aanbod van woonruimte voor bewoners van sociale huurwoningen en voor woonwagengewoners. Om te kunnen onderbouwen dat daarin daadwerkelijk wordt voorzien, is nodig dat onderzoek wordt verricht naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen en dat een koppeling tot stand komt tussen de vastgestelde behoefte van standplaatszoekenden en het aantal beschikbare woonwagenstandplaatsen. Op basis daarvan moet beleid worden ontwikkeld om – naar gelang de behoefte – extra woonwagenstandplaatsen aan te leggen.

4.6 Het College stelt vast dat in het Beleidskader van BZK is vermeld hoe het onderzoek naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen kan worden uitgevoerd. Daartoe kan een wachtlijst worden ingesteld. Voor de inrichting van de wachtlijst kan worden aangesloten bij de reguliere wachtlijst van de woningcorporatie of van een regionaal woonruimteverdeelsysteem, waar een woningzoekende kan aangeven dat hij belangstelling heeft voor een standplaats en/of een woonwagen, of er kan een aparte wachtlijst voor standplaatsen worden opgesteld. Als er lange tijd geen wachtlijst is geweest, wordt aanbevolen een onderzoek naar de behoefte aan standplaatsen en woonwagens te doen. In de Wegwijzer VNG is vermeld dat om een goed beeld te krijgen van de toekomstige woonbehoefte het van belang is om het onderzoek te baseren op zowel bestaande gegevens, als het afnemen van een enquête, gericht aan woningzoekenden.

4.7 Het College is van oordeel dat het door het onderzoeksbureau verrichte onderzoek naar de behoefte aan woonwagendstandplaatsen niet voldoet aan de aanbevelingen als vermeld in het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer VNG. Het College overweegt hiertoe als volgt. Het College heeft ter zitting aan de vertegenwoordiger van verweerder gevraagd op welke wijze het onderzoeksbureau het onderzoek naar de behoefte aan woonwagendstandplaatsen heeft uitgevoerd. De vertegenwoordiger van verweerder heeft hiervoor verwezen naar het vermeldde in het rapport van het onderzoeksbureau. Het College stelt vast dat het onderzoeksbureau in zijn rapport heeft vermeld dat de behoefte aan standplaatsen zou kunnen blijken uit inschrijvingen of mails en telefoontjes naar de gemeente of de woningcorporatie. Uit navraag is het onderzoeksbureau echter niet gebleken dat er bij de gemeente en/of de woningcorporatie signalen zijn binnengekomen van een behoefte aan standplaatsen in Woudenberg. Door de jaren heen is er volgens het onderzoeksbureau een enkel verzoek om informatie bekend, maar dat is niet direct te herleiden tot een lokale behoefte.

4.8 Het College stelt op grond van de overgelegde stukken en hetgeen partijen over en weer ter zitting hebben verklaard vast dat niet is gebleken dat er een wachtlijst was waarop verzoeker had kunnen aangeven dat hij belangstelling heeft voor een standplaats en/of een woonwagen in de gemeente Woudenberg. Verzoeker heeft hierover desgevraagd ter zitting gesteld dat er geen wachtlijst was. De vertegenwoordiger van verweerder heeft ter zitting meegedeeld dat zij niet weet of verzoeker zich had kunnen inschrijven op een wachtlijst en dat zij dit zal navragen bij verweerder. In een e-mail van 10 mei 2023 heeft de vertegenwoordiger van verweerder het College bericht dat verzoeker zich kan inschrijven bij de balie of door een mail naar het algemene e-mailadres van de gemeente. Verweerder zal hem dan op een lijst zetten en meenemen bij het volgende woonbehoefteonderzoek. Hieruit leidt het College af dat verzoeker zich thans bij verweerder kan inschrijven voor een standplaats maar dat dit voorheen niet mogelijk was. De e-mail van verweerder van 10 mei 2023 bevat naar het oordeel van het College dus geen aanknopingspunten dat verzoeker die mogelijkheid ook al had voorafgaande aan het woonbehoefteonderzoek 2022.

4.9 Het College is op grond hiervan van oordeel dat het onderzoeksbureau zijn conclusie dat er in verweerders gemeente geen behoefte is aan standplaatsen, niet heeft gebaseerd op (het ontbreken van) inschrijvingen op een wachtlijst. Er was immers geen wachtlijst of een andere inzichtelijke vorm van registreren van

behoefte aan standplaatsen. Het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer VNG adviseren om bij ontbreken van een wachtlijst, het onderzoek te baseren op zowel bestaande gegevens, als op het afnemen van een enquête, gericht aan woningzoekenden. Het onderzoeksbureau heeft blijkens het vermelde in zijn rapport echter geen enquête uitgezet om de behoefte aan standplaatsen te inventariseren en evenmin de inschrijvingen voor een standplaats van Woningnet regio Utrecht geraadpleegd. Het College concludeert op grond van het voorgaande dat het onderzoeksbureau en daarmee verweerder geen deugdelijk onderzoek heeft verricht naar de behoefte aan standplaatsen in zijn gemeente. Dit onderzoek kan dan ook niet dienen ter onderbouwing van het standpunt van verweerder dat er in zijn gemeente geen behoefte aan standplaatsen bestaat.

4.10 Het College is op grond van het voorgaande van oordeel dat verweerder jegens verzoeker verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door onvoldoende zorgvuldig onderzoek te verrichten naar de behoefte aan standplaatsen, waardoor verzoeker geen reëel zicht heeft op een standplaats in Woudenberg.

5 Verboden onderscheid op grond van ras door verzoeker de behoefte aan een standplaats te ontzeggen?

Standpunt verzoeker

5.1 Verzoeker stelt dat verweerder jegens hem verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door hem de behoefte aan een standplaats te ontzeggen. Hierdoor heeft hij geen reëel zicht op een standplaats in Woudenberg.

Verweerder mag aan de behoefte aan een standplaats niet de voorwaarde verbinden dat er sprake moet zijn van een band met de gemeente. Hij doet een beroep op zijn trekvrijheid en mag op grond hiervan gaan wonen waar hij wil. Voor zover verweerder heeft gesteld dat hij geen behoefte zou hebben in de sfeer van woonwagenvestiging, heeft verzoeker aangevoerd dat hij het onderzoeksbureau heeft meegedeeld dat als verweerder geen standplaats heeft, hij een huisje in het bos ook goed vindt. Ook heeft hij het onderzoeksbureau meegedeeld dat hij vanwege medische beperkingen graag alleen wil wonen in plaats van in familieverband. Het gaat hem om zijn vrijheid.

Standpunt verweerder

5.2 **Verweerder** betwist dat hij jegens verzoeker onderscheid op grond van ras heeft gemaakt. **Het onafhankelijke onderzoeksbureau** heeft op basis van het op 2 mei 2022 met verzoeker gevoerde telefoongesprek **geconcludeerd dat verzoeker niet uit Woudenberg komt, geen binding heeft met Woudenberg en ook niet specifiek op zoek was naar een plek in Woudenberg.** Verzoeker heeft ook andere gemeentes in de omgeving benaderd met zijn vraag om een standplaats. Ook heeft het onderzoeksbureau geconcludeerd dat het verzoeker niet specifiek om de cultuur van woonwagenbewoners ging omdat hij uitdrukkelijk niet in groepsverband wilde wonen en ook niet per se in een woonwagen op een standplaats. Een huisje in het bos was ook goed.

Beoordeling

5.3 Bij de toepassing van artikel 7a AWGB is het uitgangspunt dat in een zo gelijkwaardig mogelijk aanbod van woonruimte wordt voorzien voor woonwagenbewoners en voor personen die wachten op een sociale huurwoning. Het realiseren van dit gelijkwaardige aanbod houdt in ieder geval in dat er onderzoek wordt verricht naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen en dat personen met die behoefte worden geregistreerd (vgl. College voor de Rechten van de Mens 17 december 2019, 2019-132, overweging 6.2).

5.4 In het Beleidskader van BZK is vermeld dat het van belang is om criteria vast te stellen op basis waarvan de volgorde op de wachtlijst en de uiteindelijke toewijzing plaatsvindt. Van groot belang is dat de gehanteerde criteria helder zijn en de werkwijze transparant is. Bij deze criteria gaat het erom aan te geven wie in aanmerking komt voor een standplaats en/of woonwagen.

5.5 Het College overweegt dat verweerder niet inzichtelijk heeft gemaakt welke criteria hij hanteert om de behoefte aan een standplaats vast te stellen en om uiteindelijk een verzoek om een standplaats toe of af te wijzen. Hierdoor voldoet verweerder niet aan het advies, als vermeld in het Beleidskader van BZK, dat de gehanteerde criteria helder moeten zijn en de werkwijze transparant moet zijn.

5.6 **Het College stelt vast dat verweerder verzoeker de behoefte aan een standplaats heeft ontzegd omdat hij geen binding heeft met Woudenberg en omdat verzoeker niet de culturele identiteit van een woonwagenbewoner zou hebben.** Verzoeker wil alleen wonen in plaats van in familieverband en vindt een huisje in het bos ook goed als verweerder geen standplaats heeft.

5.7 Voor wat betreft de door verweerder gestelde voorwaarde van binding met Woudenberg overweegt het College dat uit het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer VNG volgt dat het woonwagendstandplaatsenbeleid landelijk gewenst beleid is, dat gemeenten moeten implementeren. Gemeenten mogen volgens de Wegwijzer VNG slechts in beperkte mate voorrang verlenen aan mensen met maatschappelijke en/of economische binding aan een woonplaats of gemeente (maximaal 50% van de toe te wijzen woningen). Het bij voorrang toewijzen van woonruimte aan mensen met maatschappelijke en/of economische binding mag er bovendien niet toe leiden dat mensen die geen lokale binding hebben, geen kans meer hebben op woonruimte in een gemeente. Dit geldt naar het oordeel van het College nog meer bij woonwagendbewoners omdat het voor hen moeilijk is om een geschikte woonplek in Nederland te verkrijgen na het hanteren van een uitsterfbeleid door gemeenten. Geïnteresseerde woonwagendbewoners uit andere gemeenten dan Woudenberg moeten een gelijke kans hebben om binnen afzienbare tijd een standplaats in de gemeente van verweerder te verkrijgen. Hierbij staat het hen vrij om aan verschillende gemeenten hun behoefte aan een standplaats kenbaar te maken, zodat zij hun kans op het verkrijgen van een standplaats kunnen vergroten. Het College concludeert op grond van het voorgaande dat het stellen van bindingseisen ongeschikt is om een standplaatsenbeleid in overeenstemming met het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer VNG te voeren (vgl. Rechtbank Noord-Nederland 15 december 2022, r.o. 4.7, ECLI:NL:RBNNE: 2022:4846).

5.8 Voor zover verweerder verzoeker de behoefte aan een standplaats heeft ontzegd omdat hij niet volgens zijn woonwagencultuur in familieverband wil leven en hij desnoods in een huisje in het bos wil wonen als er geen standplaats beschikbaar is, overweegt het College als volgt. Uitgangspunt van het Beleidskader van BZK en de Wegwijzer VNG is dat een gemeente in zijn woonbeleid rekening moet houden met de specifieke behoefte van woonwagendbewoners. Hieronder vallen onder meer het recht op huisvesting, het recht op bescherming van privé- en familielevens en het recht op gelijke behandeling. Onder woonwagendbewoners worden mensen verstaan die afstammen van (groot)ouders die ook al in een woonwagen wonen of woonden. Vaststaat dat verzoeker tot de groep van woonwagendbewoners behoort (zie overweging 4.4) en daarnaast is tussen partijen niet in geschil dat hij aan verweerder zijn behoefte aan een standplaats kenbaar heeft gemaakt. Naar het oordeel van het College kan uit het feit dat verzoeker aan het onderzoeksbureau

heeft meegedeeld dat hij desnoods in een huisje in het bos wil wonen als er geen standplaats beschikbaar is, niet de conclusie worden getrokken dat hij geen behoefte heeft aan een standplaats. Verzoeker heeft verweerder immers in eerste instantie om een standplaats gevraagd. Deze conclusie kan evenmin worden getrokken uit het feit dat verzoeker niet in familieverband wil wonen en het liefst een plek voor hem alleen heeft. Hierbij is van belang dat hoewel het leven in familieverband een kenmerk is van de identiteit van woonwagenbewoners, het geen voorwaarde is om te worden aangemerkt als woonwagenbewoner die behoefte heeft aan een standplaats.

5.9 Het College is op grond van het voorgaande van oordeel dat verweerder jegens verzoeker verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door hem de behoefte aan een standplaats te ontzeggen, waardoor hij geen reëel zicht heeft op een standplaats in Woudenberg.

6 Oordeel

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Woudenberg heeft jegens [...] verboden onderscheid op grond van ras gemaakt.

Aldus gegeven te Utrecht op 8 juni 2023 door mr. M. Chébtí LL.M. voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. B.H.M. Werker, secretaris.

mr. M. Chébtí LL.M

mr. B.H.M. Werker